

Szakmai beszámoló az **NKA Múzeumi Szakmai Kollégiuma** által **Múzeumi szakmai feladatok támogatására** kiírt pályázat **konzerválás/restaurálás** témakörében (**kódszám: 2311**) a Helytörténeti Gyűjtemény állományában **2008.2.1.** leltári számon szereplő **címeres kapu-zárókő** restaurálásához, kiállítóteremben való megfelelő elhelyezéséhez kért támogatás felhasználásáról.

Tisztelt Igazgatóság!

Az Almásy család címerével díszített zárókő valamikor a család szenttamási kastélyának kapujának felső részén helyezkedett el. Pusztai történeti értékén túl számunkra az teszi kiemelkedő jelentőségűvé, hogy ahhoz a családhoz kötődik – az Almásyakhoz – akik városunk történetében több mint 200 évig fontos szerepet játszottak. A török kiűzése körüli harcokban elpusztult Törökszentmiklós 1720-as újratelepítését Almásy János indította el. Egészen 1848-ig a család birtokában volt városunk, de még ezt követően is – az 1920-as évek végéig – a főúri család társadalmi és gazdasági súlyából kifolyólag kiemelkedő hatást gyakorolt Törökszentmiklós társadalmi életére, gazdasági fejlődésére – tevékenyen segítve, támogatva azokat. Mindezek mellett az Almásy család nem csak településünk és szűkebb környezetének múltját befolyásolta. A família három tagja is betöltötte a Jászkun főkapitányi tisztséget, természetesen számos más vármegyei és egyéb országos tisztségek mellett.

A felsoroltakból elég világossá válhatott, hogy Törökszentmiklós (és a megye) történetének szerves részét képezi az Almásy család, s minden olyan emléktárgy, forrás mely hozzájuk köthető, tőlük származik, egyúttal saját múltunk megismerését is segítheti, gazdagíthatja.

Az 1834-ben - vulkanikus eredetű tufából - készült, mára eredeti funkcióját már nem ellátó címeres zárókövet mindeddig intézményünk udvarán voltunk kénytelenek tárolni. Az óvintézkedéseink ellenére is az időjárás viszontagságaitól megviselt zárókő már csak ez okból is sürgős restaurálásra szorult.

A restaurált követ - korábbi szándékunknak megfelelően – már bent a múzeum épületében, az állandó kiállítás keretében helyeztük el. Ráadásul oly módon, hogy egy vas tartószerkezet segítségével a magasban elhelyezve egykori kapuzárókő funkcióját is érzékeltethessük, s ezáltal visszautalva hajdani szerepére, történetisége is jobban feltárulhat. Így a műtárgy a városunk újratelepítését, 18-19. századi történetét és az Almásyak szerepét bemutató tárlatrészben végre méltó módon – tartósan - látható, s betöltheti az eredetihez képest megváltozott, múzeumi funkcióját.

A zárókövet szeptember 16-án, a kulturális örökség napjához kapcsolódva, intézményünk névfelvételi ünnepségével egybekötve mutattuk be a nagyközönségnek. Azóta már iskolai csoportok is megtekintették, s valóban bebizonyosodott, hogy nagy segítséget jelent a múlt megelevenítésében, a szűkebb pátriánk történeti örökségének eredményesebb megismertetésében és átadásában. Jól illusztrálja múltunk egy fontos és jelentős részletét a helyi kötődésekre fogékonyabb ifjabb generációnak csakúgy mint a felnőtt közönségnek – legyen az városunk lakója vagy messzebről érkezett turista.

Mindezek számbavételével – úgy véljük - minden kétséget kizáróan sikeresnek és eredményesnek ítéelhetjük a pályázatot, s az annak megvalósításához nyújtott segítségüket és támogatásukat ez úton is köszönjük!

Törökszentmiklós, 2011. október 19.

Héja László
gyűjteményvezető